

ZA MIEDZĄ

W ostatnich latach Czechosłowacja powoli skłaniała się do podziału na dwa odrębne państwa: Czechy i Słowację. Nie był to więc okres sprzyjający nawiązywaniu sąsiedzkich kontaktów. Dopiero w 1993 roku władze Muszyny wybrały się na rekonesans do przygranicznych miejscowości słowackich. Celem tych wizyt było zorientowanie się, czy nasi sąsiedzi również pragną rozwinąć turystykę oraz nawiązać współpracę kulturalną, sportową i naukową. Już pierwsze rozmowy ze starostami z: Pławca, Lubotina i Circa oraz władzami okręgowymi ze Starej Lubowli dały bardzo pozytywne wyniki. Dzięki staraniom burmistrza Muszyny mgr Kazimierza Miazgi odbyło się w dniu 17 lutego 1993 r. spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz wojewódzkich (wicewojewoda Jacek Rogowski), Urzędu Celnego, WOP-u, PKP, Popradzkiego Parku Krajobrazowego oraz goście słowaccy ze Starej Lubowli, Pławca, Lubotina, Circa. Podczas tego spotkania omawiano możliwość: otwarcia w przyszłości przejścia granicznego na wysokości miejscowości Leluchów-Ćirć (stałego dla samochodów osobowych lub sezonowego dla turystów pieszych, z rowerami lub na koniach), utworzenia na terenie przygranicznym słowackiego odpowiednika Popradzkiego Parku Krajobrazowego, wprowadzenia dodatkowego kursu „motorki” do Pławca około godz. 13, z przystankami w Leluchowie i Ćirću oraz organizowania wspólnych imprez. Efektem tych oraz późniejszych rozmów jest wprowadzenie — już w nowym rozkładzie jazdy — nowego kursu pociągu, organizacja polsko-słowackiego rajdu Szlakiem Zamków Popradzkich (28-30.05.1993 r.), oraz mająca nastąpić już w maju wymiana zespołów muzycznych i sportowych, jak również wystaw malarskich i fotograficznych. Mamy nadzieję, że obopólna nić sympatii, jaka nawiązała się podczas spotkań, zaowocuje w przyszłości wieloma imprezami.

Barbara Rucka

ĆIRĆ

Gmina Ćirć leży na wysokości 510 m nad poziomem morza na północ-no-zachodnim podnóżu Gór Cergowskich i stanowi bazę turystyczną dla penetracji tych gór. Góry Cergowskie należą do Beskidów Wschodnich. W przeważającej części porastają je buki, a na większych wysokościach — jodła. Las sięga aż do łąk szczytowych, grzebieni i wierchów porośniętych krzaczkami jagód i borówek. Tak rozległych górskich łąk nie posiada ani jedno pasmo górskie Wschodniej Słowacji i właściwość ta daje szczególne walory estetyczne tutejszemu pejzażowi, dlatego też obszar górski, do którego należy Ćirć, stanowi jeden z najbardziej pożądanых rejonów turystyki (na krótki pobyt) i odpoczynku, a nadto jest istnym rajem dla

miłośników grzybobrania. Znajdują się też tutaj znakomite tereny łowieckie, pełne zwierzyny płowej i ptactwa. Występują m.in. jelenie, sarny, dziki. Na terenie gminy przepływa rzeka Poprad, na której można uprawiać wioślarstwo, a nadto łowić pstrągi, głowacze, szczupaki i inne ryby.

Wieś Ćirć powstała na obszarze „państwa” (majątku ziemskiego Pławiec) jako królewski rewir łowiecki. Pierwszą wzmiankę o niej mamy z roku 1248.

Koło gminy wiedzie tor kolejowy, łączący Słowację i Polskę. Korzystają z niego pociągi zarówno towarowe, jak i osobowe. Między stacjami Pławiec i Muszyna służy też pospiesznym pociągom międzynarodowym.

Sieć drogowa jest tu dobrze rozwinięta, łącząc wieś z najbliższymi miastami: Bardiów (32 km), Preszów (50 km), Stara Lubowla (30 km). Rozważa się perspektywę budowy przejścia granicznego (drogowego) między Ćirćem a Leluchowem, które zwiększyłoby ruch turystyczny i pozwoliło wykorzystać piękno tutejszej przyrody.

W gminie posiadamy schronisko turystyczne (Chata Janka) na 70 łóżek. Należy ono do miejscowej spółdzielni rolniczej z siedzibą w Ćirću. Noclegi i wyżywienie po umiarkowanych cenach.

Mamy świetną drużynę piłkarską, grającą w lepszych ligach. Dzięki współpracy z muszyńskimi piłkarzami odbędzie się mecz między Ćirćem a klubem Muszyna w maju tego roku, a latem piłkarze z Muszyny mają przyjechać na mecz rewanżowy do Circa.

We wsi znajdziemy murowany kościół p.w. Opieki Panny Marii, wzniesiony w stylu barokowo-klasycystycznym w 1843 r. Służy on wiernym grekokatolikom, którzy stanowią 85% ogółu mieszkańców gminy. W naszym kościele znajduje się cenna polichromowana rzeźba drewniana z połowy XIX w. Ten wyrób ludowy został uznany za „pamiątkę kultury narodowej”.

Na górze Uhliska jest kapliczka, przy której odbywają się tradycyjne odpusty, przypadające na pierwszą niedzielę września. Na te odpusty, szczególnie przed ostatnią wojną, tłumnie przybywali też wierni obrządku grekokatolickiego z Polski.

Turystykę i wzajemną współpracę pogranicznych terenów wschodniej części okręgu Stara Lubowla i przyległego rejonu Muszyny ożywiłoby wspomniane otwarcie przejścia granicznego Ćirć — Leluchów. Przedstawiciele wymienionych terenów podejmują wszelkie starania, aby ten plan urzeczywistnić i aby pozyskać poparcie władz państwowych dla budowy tego przejścia turystycznego.

starosta gminy
inż. Miroslav Mikita

tłum. z j. słowackiego:
dr hab. Tadeusz M. Trajdos